

Dążenia do niepodległości

Autor: **Piotr Ulatowski**

Etap kształcenia:

klasy VII–VIII szkoły podstawowej oraz szkoły ponadpodstawowe

Czas potrzebny do przeprowadzenia zajęć:

45 min

Dodatkowe materiały:

smartfony

Postacie, których dotyczy lekcja:

- **Ignacy Daszyński**
/ Link do portretu filmowego:
www.niepodlegla.gov.pl/o-niepodleglej/ignacy-daszynski-filmowy-portret-ojca-niepodleglosci

- **Wincenty Witos**
/ Link do portretu filmowego:
www.niepodlegla.gov.pl/o-niepodleglej/wincenty-witos-filmowy-portret-ojca-niepodleglej/

- **Wojciech Korfanty**
/ Link do portretu filmowego:
www.niepodlegla.gov.pl/o-niepodleglej/wojciech-korfanty-filmowy-portret-ojca-niepodleglej/

Przebieg lekcji:

1. Wprowadzenie

Poproś uczniów i uczennice, aby wskazali, jakie cechy charakteru oraz ważne wydarzenia z ich życia wpłynęły na to, kim są teraz i co dotychczas osiągnęli. Rozmowa ma na celu uświadomienie młodzieży, że przeszłość i osobowość wpływają na nasze teraźniejsze czyny. Wyjaśnij, że tak samo działo się w przypadku bohaterów zajęć: Ignacego Daszyńskiego, Wojciecha Korfanteo i Wincentego Witoso. Podkreśl, że doświadczenia życiowe były dla każdego z nich inne, specyficzne, tak jak w przypadku każdej z osób zasiadających dziś w sali lekcyjnej.

2. Prezentacja portretów filmowych

Zapowiedz uczniom i uczennicom, że obejrzą filmy poświęcone Daszyńskiemu, Witosowi i Korfantemu. Nawiązując do początkowej dyskusji, poinformuj, że pokazują one różne momenty z życia bohaterów. Poleć uczestnikom i uczestniczkom zajęć, by w trakcie seansu wychycili i nazwali cechy charakteru postaci, a także zwrócili uwagę na ich stroje, otoczenie, realia życia itp.

Po emisji filmów daj młodzieży czas na swobodne podzielenie się wrażeniami i wymianę opinii. Następnie zapisz na tablicy cechy charakteru Daszyńskiego, Witosy i Korfantego wskazane przez uczniów i uczennice.

3. Praca w grupach – kształtowanie się charakterów i działalność publiczna

Podziel klasę na sześć grup i rozdaj materiały z załączników 1–6. Nad każdą z postaci będą pracowały dwie grupy – jedna zajmie się dzieciństwem i młodością, druga działalnością polityczną i społeczną. Zadaniem młodzieży jest wybranie informacji potrzebnych do stworzenia CV swojego bohatera. W tym celu uczestnicy i uczestniczki powinni wypisać lub podkreślić najważniejsze fragmenty tekstów.

4. Opracowanie CV

Połącz grupy, które zajmowały się tą samą postacią. Rozdaj im wzór CV z załącznika nr 7. Młodzież wypełnia dokument, uzupełniając nawzajem swoją wiedzę z przeczytanych tekstów. Na koniec wszystkie grupy prezentują efekty swojej pracy.

5. Zakończenie

Zachęć uczniów i uczennice, aby raz jeszcze sięgnęli po zaprezentowane wcześniej filmy, i poinformuj ich o pracy domowej do wykonania. Zadaniem młodzieży będzie uzupełnienie CV o informacje z dalszych etapów życia omawianych bohaterów – na podstawie materiałów z podręcznika bądź znalezionych w Internecie.

Wincenty Witos – dzieciństwo i młodość

Załącznik nr 1

Urodził się 21 stycznia 1874 r. w przysiółku Dwudniaki należącym do wsi Wierzchosławice w powiecie tarnowskim. Dzień później został ochrzczony przez ks. Michała Szparę w miejscowym rzymskokatolickim kościele parafialnym pw. Matki Bożej Pocieszenia. Był najstarszym z trojga dzieci Wojciecha i Katarzyny z domu Sroka. Witosowie byli chłopską rodziną, mieli mało roli, ich majątek ograniczał się do około jednego hektara niezbyt urodzajnej ziemi oraz części domu, składającej się z izby mieszkalnej i sieni przerobionej na stajnię.

Dzięki pracowitości ojca, który oprócz prowadzenia gospodarstwa podejmował pracę najemną, m.in. przy wyrębie lasu w dobrach rodu Sanguszków, oraz wynajmował się u bogatszych gospodarzy w Wierzchosławicach do robót polowych, rodzice przyszłego premiera mogli odkupić drugą część domu oraz wybudować stajnię i stodołę. Dzieciństwo kojarzyło się Wincentemu z pracą w gospodarstwie, a wiek młodzieńczy z zarobkowym wyrębem drzew w lasach księcia Sanguszki. Nauki w szkole pobierał zaledwie przez cztery zimy, ale wrodzona inteligencja i niepohamowane pragnienie wiedzy sprawiły, że szybko wyrósł ponad przeciętność.

Każdą wolną chwilę poświęcał największej życiowej pasji: czytaniu książek i czasopism, udostępnianych mu przez kierownika szkoły w Wierzchosławicach, Franciszka Marca, i gajowego Sanguszków, Jana Głowackiego. Tak trafił do jego rąk „Przyjaciel Ludu”, pismo polityczne dla chłopów, które stało się ośrodkiem rodzącego się ruchu ludowego. Gajowy Głowacki w 1891 r. zaprenumerował je dla żadnego wiedzy chłopca, a on każdy numer czytał wieczorami bliższym i dalszym sąsiadom.

Od 1893 r. Witos był stałym korespondentem „Przyjaciela Ludu”. Początkowo publikowane na łamach pisma teksty podpisywał przybranym nazwiskiem lub tylko pierwszą literą własnego. Idąc za radą tygodnika, zaczął stawiać pierwsze kroki w działalności politycznej, początkowo tylko włączając się do agitacji przed wyborami do rady gminnej, a następnie wspierając kandydata na posła do galicyjskiego Sejmu Krajowego – wybitnego działacza chłopskiego Jakuba Bojkę. Ten genialny, obdarzony charyzmą oraz wielkim talentem pisarskim i krasomówczym samouk stał się pierwszym nauczycielem politycznym Witos, który m.in. pod jego wpływem przystąpił w 1895 r. do powstałego wówczas w Rzeszowie Stronnictwa Ludowego.

Tę społeczno-polityczną aktywność przerwało powołanie go jeszcze w tym samym roku do służby w armii cesarskiej. Z koszar w Tarnowie i Krakowie nie wyniósł najlepszych wspomnień. W służbie artyleryjskiej uczono go przede wszystkim posłuszeństwa wobec przełożonych i gotowości do poświęcania się dla Jego Cesarskiej Wysokości. W lutym 1899 r. 25-letni wówczas Witos ożenił się z Katarzyną Tracz. Żona wniosła mu w posagu kilka morgów gruntu, co niewątpliwie poprawiło jego pozycję ekonomiczną. W jakiś czas później z zaoszczędzonych z trudem pieniędzy dokupił nieco ziemi, powiększając gospodarstwo do 17 morgów. Dzięki dużej oszczędności i zamiłowaniu do pracy, w czym wspierała go żona, mógł swe gospodarstwo stopniowo powiększać. Na zakupionym gruncie w latach 1912–1913 wybudował drewniany dom i zabudowania gospodarcze.

Opracowane na podstawie:

 muzeum-niepodleglosci.pl/wp-content/uploads/2012/10/witos.pdf

Wincenty Witos – działacz społeczny i polityk

Załącznik nr 2

Prowadząc własne gospodarstwo rolne, Wincenty Witos aktywnie uczestniczył w działalności politycznej, samorządowej i publicystycznej. Od 1900 r. pełnił funkcję asesora gminnego. W 1908 r., mając poparcie wielu chłopów, zorganizował kampanię wyborczą do rady gminy. Mimo kontrakcji ze strony proboszcza i zamożnych gospodarzy w radzie gminy znaleźli się wyłącznie jego zwolennicy. 12 kwietnia 1908 r., kilka dni po zdobyciu mandatu poselskiego w Sejmie Krajowym, objął urząd wójta i pełnił go formalnie przez pięć kolejnych kadencji, aż do roku 1931.

W okresie jego urzędowania przeprowadzono w gminie wiele inwestycji, które Witos zaplanował i nadzorował. Angażował się również w działalność organizacji społeczno-gospodarczych na wsi. W sierpniu 1908 r. został przewodniczącym Kółka Rolniczego w Wierzchosławicach – największej organizacji spółdzielczej działającej w tej miejscowości. Przy kółku zorganizowano bibliotekę wiejską oraz niewielki sklepik i punkt pocztowy.

Przy pomocy dr. Franciszka Stefczyka, posła i twórcy spółdzielni oszczędnościowo-kredytowych w Galicji, 8 lutego 1909 r. Witos założył w Wierzchosławicach Kasę Oszczędnościowo-Pożyczkową (tzw. Kasę Stefczyka). Przez kilka lat miała ona siedzibę w jego domu, a on sam był przewodniczącym jej zarządu. Kasa cieszyła się dużym zainteresowaniem chłopów. Witos wspierał również straż ogniową, założoną w Wierzchosławicach w 1910 r. Wtedy też, podczas jego pierwszej wójtowskiej kadencji, oddano do użytku budynek Domu Ludowego, zlokalizowany w centrum wsi. O jego zaangażowaniu w działalność narodową i patriotyczną świadczy m.in. to, że to właśnie na jego wniosek Rada Powiatowa w Tarnowie wyasygnowała w 1910 r. tysiąc koron na zorganizowanie uroczystości z okazji pięćsetnej rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem.

W 1903 r. galicyjscy ludowcy radykalnie zmienili program polityczny swej partii, skupiając się przede wszystkim na budzeniu w chłopach poczucia przynależności do wspólnoty narodowej oraz na przygotowaniu ich do budowy własnego państwa. Zewnętrznym wyrazem tej reorientacji była nowa nazwa ugrupowania – Polskie Stronnictwo Ludowe. W tym samym roku Witos wszedł w skład Rady Naczelnej PSL, a w pięć lat później dzięki wsparciu tego ugrupowania uzyskał mandat posła do galicyjskiego Sejmu Krajowego. W czerwcu 1911 r. stronnictwo wystawiło jego kandydaturę w wyborach do izby niższej parlamentu ogólnoaustriackiego – Rady Państwa w Wiedniu, do której jako jeden z dwóch przedstawicieli PSL uzyskał mandat w pierwszej turze głosowania.

W 1913 r. autorytet Witosy był na tyle duży, że w nowo powołanym PSL „Piast” powierzono mu stanowisko wiceprezesa Zarządu Głównego. Po wybuchu I wojny światowej, wszedł w skład Naczelnego Komitetu Narodowego, gdzie początkowo wspierał organizację Legionów Polskich. Później przeorientował się na współpracę z ententą. 16 czerwca 1917 r. w przemowie w Radzie Państwa skrytykował Wiedeń za prowadzenie antypolskiej polityki.

W grudniu 1918 r. został prezesem Zarządu Głównego PSL „Piast”, a 1919 roku posłem Sejmu Ustawodawczego. W trakcie wojny polsko-bolszewickiej, 24 lipca 1920 r. stanął na czele Rządu Obrony Narodowej.

Opracowane na podstawie:

- www.muzeum-niepodleglosci.pl/wp-content/uploads/2012/10/witos.pdf
- www.quotepark.com/pl/autorzy/wincenty-witos/
- www.dzieje.pl/postacie/wincenty-witos
- www.historiaposzukaj.pl/wiedza/osoby/207/osoba_wincenty_witos_mlodosc.html?u=os_czasu.html

Wojciech Korfanty - dzieciństwo i młodość

Załącznik nr 3

Wojciech Korfanty (właściwie Adalbert Korfanty) urodził się 20 kwietnia 1873 r. w Sadzawkach (obecnie Siemianowice Śląskie). Była to w drugiej połowie XIX w. mała osada pośród kopalnianych szybów. Zasiadłe tu rody chłopskie wraz z industrializacją weszły w orbitę ciężkiego przemysłu. Ci „chłoporobotnicy”, na ogół polskojęzyczni, acz często bez polskiej tożsamości narodowej, tworzyli rdzeń ludności okręgu przemysłowego. Z nich wywodził się Wojciech Korfanty. Jego ojciec był górnikiem.

W szkole, do której uczęszczał, język polski był jedynie pomocniczo używany w nauce religii. Rodzice posługiwali się charakterystycznym dialektem górnośląskim, pełnym archaizmów, czechizmów i germanizmów. Uczył się polszczyzny literackiej z *Żywotów świętych* ks. Piotra Skargi, a żeby czytać ze zrozumieniem *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza, musiał się posługiwać słownikiem polsko-niemieckim. To było już w szkole średniej – w gimnazjum męskim w Katowicach, gdzie pobierał nauki od 1888 r.

Na ten czas przypada narodowa przemiana Korfantego. Do tej pory był typowym Górnoślązakiem, unikającym narodowej identyfikacji: ani Niemcem, ani Polakiem. Teraz świadomie zadeklarował się jako Polak. Nie jest do końca jasne, co o tym przesądziło. Może faktycznie, jak pisał po latach, szowinizm niemieckich nauczycieli, „którzy zozydaniem wszystkiego co polskie i co katolickie wzbudzili we mnie ciekawość do książki polskiej, z której pragnąłem się dowiedzieć, czym jest ten lżony i poniżany naród, którego językiem w mojej rodzinie mówiłem”.

W 1879 r. rozpoczął naukę w szkole ludowej w Siemianowicach, potem był uczniem katowickiego Gimnazjum Królewskiego. Założył tam tajne kółko, którego celem było szerzenie kultury polskiej i znajomości literatury. Nawiązał też kontakty z działaczami z Wielkopolski. Brał udział w propolskich zebraniach, gdzie negatywnie wyrażał się o niemieckim kanclerzu Bismarcku, za co został wydalony z gimnazjum. Ukończył szkołę średnią eksternistycznie w grudniu 1895 r., po interwencji wielkopolskiego posła do Reichstagu Józefa Kościelskiego.

Jeszcze w tym samym roku rozpoczął studia na politechnice w Charlottenburgu. Jesienią 1896 r. przeniósł się na Królewski Uniwersytet we Wrocławiu, gdzie zaliczył dwa semestry na wydziale filozoficznym. Przerwał studia na dwa lata, podczas których zarabiał na dalszą edukację jako korepetytor u litewskiego arystokraty Witolda Jundziłły. W 1899 r. ponownie podjął studia. W maju 1901 r. przeniósł się na ostatni semestr do Berlina, gdzie uzyskał absolutorium.

11 września został wybrany prezesem Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. W tym samym roku dołączył do Ligi Narodowej i rozpoczął współpracę z Romanem Dmowskim. Był współredaktorem pisma „Górnoślązak”. W 1902 r. za publikację artykułów *Do Niemców* oraz *Do moich braci Górnoślązaków* został skazany na cztery lata więzienia i osadzony we Wronkach. Podczas procesu zyskał popularność, która pomogła mu zdobyć w 1903 r. mandat do Reichstagu i pruskiego Landtagu.

Opracowane na podstawie:

www.przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/wojciech-korfanty/57939,slazak-i-polak-wojciech-korfanty-18731939.html

www.dzieje.pl/postacie/wojciech-korfanty-1873-1939

materiał
dla ucznia

Wojciech Korfanty – działacz społeczny i polityk

Załącznik nr 4

W latach 1901–1908 Korfanty działał w Lidze Narodowej. Uczestniczył w powołaniu filii Polskiego Towarzystwa Demokratycznego, którego celem było szerzenie polskości. Często dochodziło do ostrych starć pomiędzy nim a Józefem Piłsudskim. Korfanty nazywał naczelnika państwa czerwonym radykałem i człowiekiem niebezpiecznym dla uzyskania niepodległości Polski. W latach 1903–1912 i 1918 był posłem do Reichstagu oraz pruskiego Landtagu (1903–1918), gdzie przystąpił do Koła Polskiego, podczas gdy śląscy Polacy przystępowali do tej pory do klubu parlamentarnego Niemieckiej Partii Centrum.

W 1905 r. zainicjował w Katowicach wydawanie organu prasowego górnośląskiej endecji pt. „Polak”, którego był redaktorem naczelnym oraz właścicielem. Pismo wychodziło trzy razy w tygodniu. Z powodu ataków przeciwników politycznych i własnego środowiska zrezygnował z kandydowania w wyborach do Reichstagu w 1912 r. Powrócił do niego później.

W październiku 1918 r. zastąpił z wystąpienia w Reichstagu, kiedy to zażądał powrotu etnicznych ziem polskich, w tym Górnego Śląska, do odradzającej się Polski. W listopadzie 1918 r. został członkiem Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu. Kierował jej wydziałem wojskowym w czasie powstania wielkopolskiego. Gdy w traktacie wersalskim zapisano, że los Górnego Śląska ma zostać rozstrzygnięty w plebiscycie, stanął na czele Polskiego Komisariatu Plebiscytowego i kierował jego akcją propagandową.

W Poznaniu kierował sprawami wojskowymi i polityką zagraniczną NRL. W pierwszym dniu świąt Bożego Narodzenia 1918 r. witał w Gdańsku Ignacego Paderewskiego i następnego dnia towarzyszył mu w Poznaniu. Przyjazd słynnego pianisty zadziałał jak iskra i samorzutnie wybuchło powstanie, ale Korfanty nie był jego zwolennikiem, stawiając raczej na pertraktacje. Uczestniczył w rozmowach rozejmowych w Berlinie, licząc na pośrednictwo alianckie w wygaszeniu walk. 16 lutego 1919 r. zawarto rozejm w Trewirze.

Polacy i Niemcy zorganizowali komisariaty plebiscytowe odpowiedzialne za kampanię propagandową. Polski Komisariat Plebiscytowy miał siedzibę w hotelu Lomnitz w Bytomiu. Na jego czele rząd Rzeczypospolitej postawił w grudniu 1919 r. właśnie Korfantego. Udało mu się pokonać animozje i zespolic polskie siły w regionie. W maju 1921 r. wywołał trzecie powstanie śląskie i został jego dyktatorem – odniósł sukcesy militarne i polityczne. Wskutek oporu Józefa Piłsudskiego nie objął stanowiska premiera, pozostał jednak wiodącym politykiem w województwie śląskim.

Opracowane na podstawie:

www.mojhistorycznyblog.pl/~wojciech-korfanty-polityk-komisarz-i-dyktator

Ignacy Daszyński – dzieciństwo i młodość

Urodził się 26 października 1866 r. w Zbarażu. Pochodził ze średnio zamożnej rodziny szlacheckiej. Jego ojciec Ferdynand był urzędnikiem starostwa. Rodzice Daszyńskiego wspierali powstańców styczniowych, ostrzegając ich przed planowanymi rewizjami i kontrolami okolicznych zabudowań. Po śmierci ojca Daszyńscy przeprowadzili się do Stanisławowa.

Dziesięcioletni Ignacy był bardzo dobrym uczniem, szybko zaczął więc dorabiać, udzielając korepetycji. Sytuacja materialna rodziny nie była bowiem najlepsza, a dodatkowe dochody pozyskiwano dzięki wynajmowaniu pokoi. W wieku 16 lat Daszyński został wyrzucony z gimnazjum. Wraz z bratem Feliksem wcześniej zaangażowali się w działalność spiskową o lokalnym zasięgu. Obaj byli członkami tajnej organizacji zrzeszającej młodzież z okolic dzisiejszego Iwano-Frankiwska. Nie był to jednak powód wydalenia przyszłego działacza socjalistycznego – chodziło raczej o płomienne przemówienie zawierające treści patriotyczne, które miał wygłosić podczas przerwy między lekcjami. Opowiadał wówczas m.in. o Wiośnie Ludów i generale Bemie.

W 1884 r. we Lwowie organizował tajne koła socjalistyczne skupiające młodzież gimnazjalną. W 1878 r., po czterech latach nauki w przyklasztornej szkole oo. bernardynów w Zbarażu i dwóch spędzonych w zbarskiej ludowej szkole, został uczniem gimnazjum w Stanisławowie. W 1882 r. usunięto go z niego za działalność w młodzieżowym stowarzyszeniu konspiracyjnym o charakterze patriotycznym.

Po przeprowadzce do Drohobycza jesienią tego roku, nie mogąc kontynuować nauki w gimnazjum ze względu na decyzję władz austriackich, zatrudnił się jako pisarz w kancelarii adwokackiej. W okresie tym podjął współpracę z „Gazetą Naddniestrzańską”, zamieszczając w niej artykuły przedstawiające m.in. fatalne warunki pracy robotników z Drohobycza i niedalekiego zagłębia naftowego w Borystawiu oraz korupcję miejscowych urzędników. Zajmował się także kolportażem socjalistycznych wydawnictw. Mieszkając w Drohobyczu, zapoznał się z przebywającym tam pod nadzorem żandarmerii Iwanem Franko, ukraińskim pisarzem i socjalistą.

Następnie Daszyński trafił do Krakowa, zdał egzaminy maturalne i w 1888 r. rozpoczął studia przyrodnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim. Wiosną 1889 r., pracując jako guwerner, został aresztowany przez rosyjskich żandarmów, przekonanych, że zatrzymują jego brata Feliksa, podejrzanego o kontakty z rewolucyjnymi terrorystami. Po półrocznym pobycie w więzieniu i ustaleniu prawdziwej tożsamości został przekazany władzom austriackim, a potem zwolniony.

Opracowane na podstawie:

- 🔗 www.histmag.org/Ignacy-Daszynski-pierwszy-premier-niepodleglej-Polski-17710
- 🔗 www.krakow.ipn.gov.pl/pl4/edukacja/przystanek-historia/121006,Ignacy-Daszynski-polityk-niezalezny.html

Ignacy Daszyński – działacz społeczny i polityk

Załącznik nr 6

W 1888 r. Ignacy Daszyński dostał się na wydział filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego. Utrzymywał także kontakty ze środowiskami socjalistycznymi Krakowa, głównie za sprawą starszego brata Feliksa.

Daszyński pragnął zjednoczenia ruchu robotniczego w Galicji. Zatrudnił się w redakcji czasopisma „Praca”. Działał też we Lwowie, gdzie założył stowarzyszenie oświatowe „Siła”. W 1891 r. został oskarżony o przynależność do tajnego stowarzyszenia, ale ze względu na jawność partii socjalistycznej zarzuty zostały oddalone. Nieco później został delegatem Galicji na kongres Socjal-Demokratycznej Partii Robotniczej Austrii, który odbył się w Wiedniu.

Tuż przed wybuchem pierwszej wojny światowej PPSD zawiązała porozumienie z PPS – Frakcją Rewolucyjną Józefa Piłsudskiego. Ustalono, iż Polacy w nadchodzącym konflikcie powinni wspierać państwa centralne, dzięki czemu w przyszłości być może powstanie monarchia austro-węgiersko-polska. W sierpniu 1914 r., po rozpoczęciu konfliktu, Daszyński założył mundur strzelecki. Był komisarzem Polskiej Organizacji Narodowej. Próbował bezskutecznie porwać ludność do walki z carską Rosją. Później znalazł się w prezydium Polskiej Komisji Likwidacyjnej, która miała swą siedzibę w Krakowie, a potem we Lwowie.

Daszyński był zwolennikiem oparcia Polski o Austro-Węgry. Akt 5 listopada, gwarantujący Polakom powstanie samodzielnego Królestwa Polskiego, oceniał niejednoznacznie. Wyrażał zadowolenie z faktu proklamowania państwowości polskiej, ale i gorycz, gdyż akt ten separował były zabór rosyjski od Galicji.

Mimo wyrazistych poglądów był człowiekiem kompromisu, absolutnie wyzbytym ambicji sprawowania władzy. Jako przywódca Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej Galicji i Śląska Cieszyńskiego zasiadał w austriackiej Radzie Państwa. Walczył o socjalizm, ale daleki był od metod rewolucyjnych. Idea nie przesłaniała mu realnych problemów robotników. Marzył o niepodległej i socjalistycznej polskiej republice, lecz zakładał, że można do niej zmierzać poprzez stopniowe polepszanie kondycji klasy robotniczej i wychowywanie robotników do bycia obywatelami. Innej drogi niż poprzez udział robotników w życiu politycznym nie widział. Ten realizm towarzyszył Daszyńskiemu przez całą jego drogę polityczną.

W nocy z 6 na 7 listopada 1918 r. Daszyński stanął na czele tymczasowego rządu Republiki Polskiej. W programie jego rządu znalazły się m.in. postulaty równouprawnienia obywateli pod względem politycznym, wolności słowa, druku, zgromadzeń i prawa do strajków. W manifestie tego rządu zapowiedziano również ośmiogodzinny dzień pracy w przemyśle i handlu oraz deklarowano chęć przeprowadzenia nacjonalizacji kopalń i wielkiej własności ziemskiej. Przyszła Polska miała być demokratyczną republiką parlamentarną. 14 listopada 1918 r. rząd Daszyńskiego podporządkował się Józefowi Piłsudskiemu.

Opracowane na podstawie:

www.pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Daszy%C5%84ski

Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski 1918–1989, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2014, s. 22–24.

imię i nazwisko

Dane osobowe:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wykształcenie:

.....

.....

.....

.....

Doświadczenie zawodowe:

.....

.....

.....

.....

Zainteresowania:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Inna działalność:

.....

.....

.....

.....

Mocne strony:

.....

.....